



T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

NIĞDE İL ÖZEL İDARESİ

2015 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2016

İÇERİK

NİĞDE İL ÖZEL İDARESİ 2015 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
NİĞDE İL ÖZEL İDARESİ 2015 YILI PERFORMANS DENETİM RAPORU	33

NIĞDE İL ÖZEL İDARESİ
2015 YILI
DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU



İÇİNDEKİLER

1.KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	4
3.SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	5
4.DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	5
5.DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI.....	6
6.DENETİM GÖRÜŞÜ.....	12
7.DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER.....	13
8.EKLER.....	25

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Mali Yapı

Niğde İl Özel İdaresi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer alan kamu idarelerinden birisi olup, faaliyetlerini 2015 yılı bütçesi ile verilen ödenekler ve ilgili kanunlarla merkezi idareden aktarılan diğer kaynaklarla yürütmektedir.

Bu kapsamda Niğde İl Özel İdaresinin 2015 yılı bütçesiyle 40.000.000,00 TL gelir ve ödenek öngörülmüş olup, 21.606.753,26-TL. Ek ödenek, 32.751.538,21 TL 2014 yılından devreden ödenek, Merkezi İdare Bütçesinden kullanım amacı belirlenmiş yatırımlar için aktarılan toplam 114.624.246,23 TL ödenek ile birlikte yılı ödenekleri 208.982.537,70 TL'ye ulaşmıştır.

Niğde İl Özel İdaresinin sunulan mali tablolarına göre 2015 yılı Gelir ve Gider durumu aşağıda gösterilmiştir.

2015 YILI BÜTÇE GELİRLERİ TABLOSU		
	Tahmini	Gerçekleşen
Vergi Gelirleri	1,00	13.382,83
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.745.004,00	3.274.352,10
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Diğer Gelirler (Tahsisli)	25,00	114.624.246,23
Diğer Gelirler	37.238.971,00	55.401.083,87
Sermaye Gelirleri	16.006,00	1.929.994,00
TOPLAM Öz Gelir	40.000.000,00	60.618.812,80
TOPLAM Genel Gelir	40.000.000,00	175.243.059,03

2015 YILI ÖDENEKLER TABLOSU						
Bütçe ile Verilen Ödenek	Önceki Yılda Devreden Ödenekler	Merkezi İdareden Aktarılan Ödenekler	Ek Ödenek	Net Bütçe Ödeneği Toplamı	Bütçe Gideri Toplamı	Sonraki Yıla Devreden Ödenek
40.000.000,00	32.751.538,21	114.624.246,23	21.606.753,26	208.982.537,70	169.817.354,55	37.905.483,96

Merkezi yönetim kapsamındaki idareler tarafından ödenek gönderilmek suretiyle bir takım hizmetlerin il özel idareleri eliyle gerçekleştirilmesi 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 6'ncı maddesine eklenen ek fıkra ile mümkün kılınmıştır. Bu fıkra hükmünce aktarılan ödenekler nedeniyle öngörülen bütçe büyüklüğü ile gerçekleşen bütçe büyüklükleri arasında çok büyük farklılıklar oluşmaktadır. Bütçe hazırlık aşamasında merkezi yönetim kapsamındaki idarelerden yatırım projeleri karşılığında ne kadar ödenek gönderileceği bilinmediğinden bütçe rakamları gerçekçi olmamaktadır. Aktarma yoluyla gelen nakit gelir ve ödenek kaydedilmek suretiyle bütçeleştirilmektedir. Dolayısıyla il özel idarelerinin yılı bütçeleriyle öngörülen rakamlarla bütçe gerçekleştirmeleri arasında fark bulunmaktadır.

2015 YILI BÜTÇE GİDERLERİ CETVELİ		
	Bütçe Tahmini	Gerçekleşen Gider
Personel Giderleri	4.065.760,00	25.604.185,70
Sosyal Güv. Kurumlarına Devlet Prim Gideri	574.596,00	3.529.568,66
Mal ve Hizmet Alım Gideri	6.507.137,00	14.521.728,22
Faiz Giderleri	1,00	0,00
Cari Transferler	700.501,00	1.139.196,26
Sermaye Giderleri	23.246.004,00	120.645.299,45
Sermaye Transferi	2.856.001,00	4.377.376,26
Yedek Ödenekler	2.050.000,00	0,00
TOPLAM	40.000.000,00	169.817.354,55

Kurumun 2015 yılı Faaliyet Gideri 97.852.132 TL, Faaliyet Geliri 177.077.438 TL olup gelir fazlası 79.225.305 TL olarak gerçekleşmiştir.

Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Niğde İl Özel İdaresi mali işlemlerini 5018 sayılı Kanun’la belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir.

5018 sayılı Kanun’un 49’uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Söz konusu 49’uncu maddenin son fıkrasında ise muhasebe işlemlerine, hesap planlarına ve işlemlerin muhasebeleştirilmesinde kullanılacak belgelerin şekil ve türlerine ilişkin düzenlemenin mahalli idareler için İçişleri Bakanlığınca yapılacağı hükmü getirilmiştir. Bu kapsamda il özel idarelerince de uygulanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çıkarılmıştır.

Niğde İl Özel İdaresinde mali işlemlerle ilgili muhasebe kayıtları Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde İçişleri Bakanlığının sunduğu e-İçişleri otomasyon sistemi üzerinden yürütülmekte olup, mali nitelikteki hesap ve işlemleri Mali Hizmetler Müdürlüğünce gerçekleştirilmektedir.

2015 yılı denetimi kapsamında Niğde İl Özel İdaresi tarafından “Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5’inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup, denetim bunlar ile Usul ve Esaslar’ın 8’inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Alınan çekler sayım tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: 590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı ile 591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabının Bilançoda Birlikte Yer Alması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin “Dönem Faaliyet Sonuçları” başlıklı 323’üncü maddesinde; “*Bu hesap grubu dönem olumlu veya olumsuz faaliyet sonuçlarının izlenmesi için kullanılır.*” denilerek dönem sonunda faaliyet sonuçlarının olumlu veya olumsuz olabileceğini buna bağlı olarak aynı dönem faaliyet sonucunda olumlu ve olumsuz hesapların bir arada olamayacağını ve bu hesapların mahsup edilerek olumlu veya olumsuz olma durumuna göre ilgili hesaba kaydının yapılacağı hükme bağlamıştır.

Aynı Yönetmeliğin 323’üncü maddesinin 2’inci fıkrasında; “*Dönem faaliyet sonuçları sonucun olumlu veya olumsuz olmasına göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur.*”

590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı

591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı (-)” denilmektedir.

Ancak Niğde İl Özel İdaresi 2015 yılı Bilançosu incelendiğinde; mahsup işlemi yapılmadığı ve mali tabloda 590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı ve 591-Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesaplarının birlikte kullanıldığı görülmektedir. Bu durumun hem muhasebenin en temel ilkelerinden olan Dönemsellik ilkesine hem de yukarıda yer verilen Yönetmelik hükümlerine aykırı olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin "Dönem Faaliyet Sonuçları" başlıklı 323'üncü maddesinin 1. fıkrasında "*Bu hesap grubu, dönem olumlu veya olumsuz faaliyet sonucunun izlenmesi için kullanılır.*" 2. fıkrasında "*Dönem faaliyet sonuçları sonucun olumlu veya olumsuz olmasına göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur*" amir hükümleribulunmaktadır. İdaremizin 2015 mali yılı bilançosun da 590 ve 591 hesaplarının bulunmasının nedeni ise, 591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu hesabındaki rakam İl Özel İdaresine bağlı 5 İlçe Özel İdaresinin hesaplarından kaynaklanmaktadır. İlçe Özel İdarelerinden kaynaklanan olumsuz faaliyet sonuç hesabını yılsonunda dönemsellik ilkesi doğrultusunda ayrı görmesi ve Merkez İl Özel idaresi bilançosunda 590 Olumlu Faaliyet Hesabının olmasından dolayı her iki hesapta çalışmaktadır. Söz konusu hesabın yıl sonunda konsolide edilmesi gerekirken e-içişleri

muhasebe modülünün yönetmelik hükümlerine göre uyumlu çalışmaması nedeniyle bu iki hesap da çalışmaktadır.

İçişleri Bakanlığı Bilgi İşlem Daire Başkanlığı yetkilileri ile şifai görüşmemiz neticesinde bu durumun 2016 yılı içerisinde düzeltileceğini beyan etmişlerdir. e-İçişleri muhasebe modülünde düzenlemeler yapılırca söz konusu bu durum da düzelecektir." Denilmektedir.

Sonuç olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 49'uncu ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 48'inci maddeleri uyarınca mahalli idarelerde hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi; mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş bütçe ve muhasebe ilkeleri çerçevesinde hazırlanmasına temel olacak şekilde çıkarılması amacıyla Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği İçişleri Bakanlığınca çıkarılmıştır. Bu yönetmelik kapsamında yapılacak işlem ve kayıtlar bilgi teknolojilerinden yararlanarak hazırlanan programlar ile yapılmaktadır. İl özel idarelerinin kullanması amacıyla İçişleri Bakanlığı tarafından hazırlanan e-İçişleri sistemi Bütçe ve Muhasebe Modülü ile kayıt ve işlemler yapılmaktadır. Ancak sistem devreye girdiği 2009 yılından bu yana ihtiyaçları karşılayacak ölçüde geliştirilememiştir.

Bulgu konusu hususla birlikte raporun diğer maddelerinde yer alan mali tablolarla ilgili hataların bu sistemden kaynaklandığı idarelerce belirtilmekle birlikte sorun aktarma ve giderme konusunda il özel idarelerinin vesayet kuruluşu olan İçişleri Bakanlığınca yeteri kadar dikkate alınmadığı anlaşılmaktadır. İl özel idarelerinin herhangi bir tasarruf yetkisi bulunmaması göz önüne alındığında denetim görüşünü etkileyen bu sistem hatalarının söz konusu Bakanlıkça düzeltilmesi gerekmektedir. Sonuç olarak; konu üzerinde idare ile mutabakat sağlanmakla birlikte 2015 yılı mali tablolarında, 590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı ve 591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı ile ilgili olarak hatalı durum devam etmektedir.

BULGU 2: Niğde İl Özel İdaresinin Mülkiyetinde Bulunan Taşınmazların Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik Hükümlerine Göre Kayıt İşlemlerinin Yapılmaması ve Mali Tablolarda Taşınmazlarla İlgili Hesapların Doğru Yansıtılmaması

13.9.2006 tarih ve 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çıkarılmış ve 01.01.2006 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Yönetmeliğin amacı genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait taşınmazların kaydına ve icmal cetvellerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Yönetmeliğin 5. maddesinde kayıt ve kontrol işlemlerinin amacı ise kamu idarelerine ait mevcut taşınmazların ve içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar olarak takip edilmesi amacıyla kayıt alınması olarak belirlenmiştir. Görüldüğü gibi kayıtlarda taşınmazların miktar olarak gösterilmesi esas alınmaktadır. Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 24. maddesinde ise maddi duran varlıkların muhasebe kayıtlarına maliyet bedeliyle, herhangi bir maliyet yüklenilmeksizin edinilenlerin de rayiç bedeliyle geçirileceği şeklinde düzenleme yapılmıştır.

Ancak 2006 yılından 2014 yılına kadar geçen sürede kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan taşınmazların miktar olarak dahi kayıt altına alınması ile ilgili işlemler tamamlanamamıştır. Ayrıca sözkonusu taşınmazların sadece bir kısmı muhasebe kayıtlarına alındığından kamu idarelerinin mali tablolarının taşınmazlar hakkında tam ve doğru bilgi sunması sağlanamamıştır.

Bu durum nedeniyle Maliye Bakanlığınca Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin bazı maddeleri 03.06.2014 tarih 2014/6455 sayılı BKK ile yürürlüğe giren Yönetmelikle değiştirilerek belirtilen sorunların çözümü yoluna gidilmiştir.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin bu çerçevede değiştirilen 5. maddesinin birinci fıkrasında; *“taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması esastır.”* hükmü yer almaktadır.

Aynı Yönetmelikle 5. maddeye getirilen ek ikinci fıkrada ise kayıt işlemlerinde esas alınacak değerlendirme kriterleri belirlenmiştir. Buna göre tapuda kayıtlı taşınmazlardan maliyeti

belirli olanların maliyet bedeli, maliyet bedeli belirlenemeyenlerin rayiç değeri, bu iki değeri belli olmayanlar ile fıkroda sayılan diğer taşınmazların ise iz bedeli üzerinden kayıtlara alınması gerekmektedir.

Öte yandan aynı Yönetmeliğin “Cins Tashihlerinin Yapılması” başlıklı 10. maddesinin 1. fıkrasında aynen “*Kamu idarelerince; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, taşınmazlar mevcut kullanım şekli ile kayıtlara alınır.*” hükmüne yer verilmiştir. Bu hükümle cins tashihi işlemleri tapu kayıtlarından bağımsız hale getirilmiş ve taşınmazların muhasebe birimlerince mevcut kullanım şekliyle kaydının yapılarak mali tablolarda gösterilmesine öncelik verilmiştir. Bu şekilde kamu idarelerinin tapu kayıtları bakımından cins tashihi ile ilgili işlemleri daha sonra yapmalarına olanak sağlanmıştır.

Kamu taşınmazlarının kayda alınmasında esas değerlendirme kriterleri bu şekilde olmakla birlikte sözkonusu Yönetmeliğin “Mevcut Taşınmazların Kaydına İlişkin İşlemler” başlıklı Geçici 1. maddesi ile mevcut taşınmazların kaydında esas alınacak değerlerle ilgili geçici düzenlemeler yapılmıştır. Düzenlemeye göre;

“ (1) Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre maliyet bedeli veya rayiç değerleri üzerinden muhasebe kayıtlarına alınması gereken taşınmazlar bu değerler üzerinden kayıtlara alınıncaya kadar emlak vergi değerleri üzerinden ve aşağıdaki şekilde kayıtlara alınır:

a) Taşınmazların fiili envanteri emlak vergi değerleri üzerinden kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince, mevcut kullanım şekilleri esas alınarak en geç 30/9/2014 tarihine kadar tamamlanır ve bu Yönetmelik ekinde yer alan formlara ve icmal cetvellerine kaydedilir.

b) Fiili envanteri yapılan taşınmazlara ait bilgiler muhasebe kayıtları yapılmak üzere ilgili muhasebe birimlerine verilir. Muhasebe birimleri, kayıtlı taşınmazları ilgili hesaplardan 1/10/2014 tarihi itibarıyla çıkarır ve aynı tarihte fiili envanter bilgileri üzerinden muhasebe kayıtlarını yapar.

(2)Yönetmeliğin 5 inci maddesine göre yapılması gereken işlemler 31/12/2016 tarihine kadar tamamlanır”

Yukarıya alınan Yönetmelik hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; Niğde İl Özel İdaresinin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekilleri ve emlak vergisi değerleri üzerinden fiili envanterinin yapılması, en geç 30.09.2014 tarihi itibarıyla ilgili form ve cetvellere geçirilmesi ve bu bilgilerin muhasebe birimlerine verilerek en geç 01.10.2014 tarihine kadar muhasebe kayıtlarının yapılması gerekmektedir. Bu işlemlere bağlı olarak da 31.12.2014 tarihinde de tespit edilen değerler üzerinden Amortisman Hesaplarına kayıt yapılacaktır. Tüm taşınmazların bu şekilde muhasebe kayıtlarına alınarak mali tablolarda gösterilmesi sağlandıktan sonra anılan Yönetmeliğin geçici 1 inci maddesinin 2 nci fıkrası gereğince 31.12.2016 tarihine kadar tüm taşınmazların emlak vergisi değeri yerine maliyet bedeli veya rayiç değeri üzerinden kayıtlara geçirilmesi tamamlanacaktır.

Ancak bu kayıtların yapılmasına temel oluşturmak üzere öncelikle mevcut hesaplarda kayıtlı bulunan taşınmazların 01.10.2014 tarihi itibarıyla 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ve 252 Binalar Hesabında kayıtlı tutarların alacak kaydı ile çıkarılması, toplam tutarın da 500 Net Değer Hesabına borç yazılması gerekmektedir. Aynı şekilde söz konusu taşınmazlara ilişkin amortisman tutarları da 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç, 500 Net Değer Hesabına alacak kaydedilerek hesaplardan çıkarılacaktır.

Esasen sözkonusu Yönetmelik değişikliğinin muhasebe işlemleri açısından uygulanmasına yönelik işlemlerle ilgili ayrıntılı açıklamaya Muhasebat Genel Müdürlüğünün 25.07.2014 ve 16.09.2014 tarihinde yayınlanan Taşınmaz Envanteri konulu genel yazılarında yer verilmiştir.

Ancak Niğde İl Özel İdaresince 2014 yılında taşınmazlarla ilgili bu işlemler yapılmamış olup, 2015 yılında yönetmelikte yer alan tespit, değerlendirme ve kayıt işlemlerinin yapılması gerekmektedir.

Yukarıya açıklanan Yönetmelik hükümleri ile Muhasebat Genel Müdürlüğünün Genel Yazıları çerçevesinde; Niğde İl Özel İdaresinin taşınmaz kayıtları incelendiğinde aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir:

- Taşınmazlara ilişkin envanter çalışmaları yapılmış ancak cins tashihleri yapılmamıştır. Envanteri çıkarılan bu taşınmazlardan 2008 yılında Kurumun envanterinde bulunanların muhasebeye rayiç değerleri üzerinden kaydı yapılmıştır. 2008 yılından sonra çeşitli yollarla

edinilen taşınmazların muhasebeye kaydı yapılmamıştır. Söz konusu taşınmazların değer tespit çalışmaları devam etmektedir.

- Ancak Yönetmelik hükmü gereğince 2014 yılı içinde tamamlanması gereken kayıt, kontrol ve muhasebe işlemlerinin henüz sonuçlandırılmadığı anlaşılmaktadır.
- 2014 yılında gerçekleştirilen denetim bağlamında; Niğde Tapu Müdürlüğü kayıtları ile Kurumun envanterinde bulunan taşınmazlar arasında miktar, değer ve cins yönünden yapılan karşılaştırmalar sonucunda tespit edilen farklılıkların giderilmesi için çalışmalar 2015 yılı sonu itibariyle tamamlanamamıştır.

Bu tespitler ışığında Niğde İl Özel İdaresine ait taşınmazların kaydının yukarıda belirtilen Yönetmelik ve Genel Yazılarda açıklanan esaslara uygun hale getirilme işlemlerinin devam ettiği ancak 2015 yılı sonu itibariyle tamamlanmadığı anlaşılmaktadır. Bu durumda Kurumun 2015 yılı kesin mizan ve bilançosunda yer alan 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252 Binalar Hesabı, 500 Net Değer Hesabı ile 257 Birikmiş Amortismanlar Hesaplarında kayıtlı tutarların gerçek durumu yansıtmadığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin 10. maddesinin 1. Fıkrasındaki “ *Kamu idareleri; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde ve kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, tapu kayıtlarında cins tashihiinin yapılması için gerekli işlemleri yaparlar.*” amir hüküm gereğince idaremizin gayrimenkullerin cins tashihiileri yapılmıştır. Söz konusu kayıt alma işleminin bazı esasları adı geçen yönetmelikte değişiklik yapan 19.06.2014 tarih ve 29035 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 03.04.2014 tarih ve 2014/6455 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yeniden belirlenmiştir. Yapılan bu değişikliklere uygun olarak ve Mevcut Taşınmazların Kaydına İlişkin İşlemler başlıklı geçici 1' inci maddesi "*Yönetmeliğin 5' inci maddesinin ikinci fıkrasına göre maliyet bedeli veya rayiç değerleri üzerinden muhasebe kayıtlarına alınması gereken taşınmazlar bu değerler üzerinden kayıtlara alınıncaya kadar emlak vergi değerleri üzerinden ve aşağıdaki şekilde kayıtlara alınır:*

a) *Taşınmazların fiili envanteri emlak vergi değerleri üzerinden kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince, mevcut kullanım şekilleri esas alınarak en geç 30/9/2014 tarihine kadar tamamlanır ve bu Yönetmelik ekinde yer alan formlara ve icmal cetvellerine kaydedilir.*

b) *Fiili envanteri yapılan taşınmazlara ait bilgiler muhasebe kayıtları yapılmak üzere ilgili muhasebe birimlerine verilir. Muhasebe birimleri, kayıtlı taşınmazları ilgili hesaplardan 1/10/2014 tarihi itibarıyla çıkarır ve aynı tarihte fiili envanter bilgileri üzerinden muhasebe kayıtlarını yapar.*

(2) *Yönetmeliğin 5' inci maddesine göre yapılması gereken işlemler 31/12/2016 tarihine kadar tamamlanır.*"amir hükümleridoğrultusunda idaremiz Emlak ve İstimlak Müdürlüğü tarafından işlemlere başlanılmıştır. İdaremiz Yönetmelik doğrultusunda mevcut taşınmazlara ait gerekli düzenlemeler yapılmış ve bitirilmiştir. e-içişleri taşınmaz modülünün tam olarak çalışmaması nedeniyle muhasebe kayıtları ile farklılıklar oluşmuştur. Söz konusu farklılıkların 2) *Yönetmeliğin 5' inci maddesine göre yapılması gereken işlemler 31/12/2016 tarihine kadar tamamlanır.*"amir hükümlerigereğince 2016 yılı içerisinde modülün düzenli çalışması durumunda hesaplar arasındaki farklılıklar giderilmiş olacaktır." Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi özetle; e-içişleri taşınmaz modülünün tam olarak çalışmaması nedeniyle muhasebe kayıtları ile farklılıklar oluştuğunu ve söz konusu farklılıkların 2016 yılı içerisinde modülün düzenli çalışması durumunda giderileceğini belirtmiştir.

Dolayısıyla Kurumun 2015 yılı kesin mizan ve bilançosunda yer alan 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252 Binalar Hesabı, 500 Net Değer Hesabı ile 257 Birikmiş Amortismanlar Hesaplarında kayıtlı tutarların gerçek durumu yansıtmadığı düşünülmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Niğde İl Özel İdaresi'nin 2015 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252 Binalar Hesabı, 500 Net Değer Hesabı, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı, 600 Gelirler Hesabı, 630 Giderler Hesabı, 690 Faaliyet Sonuçları Hesabı, 590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı, 591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı, hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünden Gönderilen Ödeneklerin İl Genel Meclisi Kararı Alınmadan Mevzuta Aykırı Olarak, Belirlenen İş ve Hizmetlerde Kullanılmak Üzere Valilik Oluru İle Ek Ödenek Kaydedilmesi

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 9'uncu maddesine göre İl genel meclisi, il özel idaresinin karar organıdır. 10'uncu maddesine göre bütçe ve kesin hesabı kabul etmek, bütçede kurumsal kodlama yapılan birimler ile fonksiyonel sınıflandırmanın birinci düzeyleri arasında aktarma yapmak ve şartlı bağışları kabul etmek İl Genel Meclisinin görevleri arasında sayılmıştır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 37'inci maddesine göre de ek ödenek verilmesi ancak meclis kararı ile yapılabilmektedir.

6583 sayılı 2015 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun 5'inci maddesinin ikinci fıkrasına göre Maliye Bakanlığı Bütçesinin 12.01.31.00-01.1.2.00-1-09.06 tertibinde yer alan ödenekten Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü bütçesine Şubat Ayı içerisinde 502.000.000,00 TL ve Ekim Ayı içerisinde 259.000.000,00 TL olmak üzere toplam 762.000.000,00 TL ödenek aktarıldığı; bu ödeneklerin tamamının ilgili aylar içinde İçişleri Bakanlığı oluru ile 51 il özel idaresi emrine il özel idaresinin görev alanına giren hizmetlerde kullanılmak üzere gönderildiği, bu kapsamda Niğde İl Özel İdaresine iki seferde toplam 9.000.000 + 4.500.000 =13.500.000,00 TL ödenek geldiği ancak yukarıda bahsedilen Kanun ve Yönetmelik hükümleri gereğince söz konusu ödeneğin İl Genel Meclisi Kararı ile ek bütçe yapıldıktan sonra harcanması gerekirken sadece Valilik oluru ile aynı ödeneğin bir taraftan 2015 yılı Gelir Bütçesinin Yatırım Kurumlarından ve Kişilerden Alınan Bağış ve Yardımlar maddesine irad; diğer taraftan 2015 yılı gider bütçesinin muhtelif tertiplerine ek ödenek kaydı yapılmak suretiyle belirlenen iş ve hizmetlerde kullanılmak üzere 9.000.000 +4.500.000 =13.500.000 TL'nin harcanmasına izin verildiği anlaşılmıştır.

Söz konusu ödenek, projeye bağlı tahsisi mahiyette bir ödenek değildir. Özel İdarenin görev alanına giren hizmetlerde kullanılmak üzere gönderildiğinden bağış ve yardım niteliğinde bir ödenektir. Bu nedenle gelen ödenek bir taraftan gelir bütçesine bağış ve yardım olarak kaydedilirken diğer taraftan gider bütçesine de ek ödenek kaydedilmesi gerekmektedir. Bu şekilde ek bütçe yapılmasında karar organı, başlangıç bütçesini de yapan ve özel idarenin de karar organı olan il genel meclisidir.

Ek ödenek(ek bütçe) yapma yetkisi yukarıda bahsedilen mevzuat hükümleri uyarınca sadece İl Genel Meclisine ait olduğundan 13.500.000,00 Liralık ödeneğin İl Genel Meclisi kararı olmaksızın kullanılması hatalı bir işlem olarak değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "6583 sayılı 2015 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun 5'inci maddesinin ikinci fıkrasına göre Maliye Bakanlığı Bütçesinin 12.01.31.00-01.1.2.00-1-09.06 Yedek Ödenek tertibinde yer olan ödenekten Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü bütçesine Şubat ayı içerisinde 502.000.000,00-TL ve Ekim ayı içerisinde 259.000.000,00-TL olmak üzere toplam, 762.000.000,00-TL. ödenek aktarılmıştır. İçişleri Bakanlığı oluru ile 51 İl Özel İdaresi emrine il özel idaresinin görev alanına giren hizmetlerde kullanılmak üzere gönderilmiştir. Bu kapsamda İdaremize 9.000.000,00-TL ve 4.500.000,00-TL olmak üzere toplam 13.500.000,00-TL'lik tahsisli ödenek gönderilmiştir. Söz konusu ödenekler Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 17'inci maddesinin 3'üncü fıkrası "*Yapılan şartlı bağış ve yardımlar, üst yöneticinin onayı ile gelir bütçesinde bağış ve yardımlar bölümüne gelir yazılır ve gider bütçesinde bu hizmetin ödeneği varsa bu ödeneye eklenir; yoksa, bütçede öngörülen tertibe ödenek yazılarak tahsis amacına harcanır. Bu ödenekten amaç dışında başka bir tertibe aktarma yapılamaz.*" hükmü ve 5018 Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 40. maddesinin 3'üncü bendi "*Kamu yararına kullanılmak üzere kamu idarelerine yapılan şartlı bağış ve yardımlar, dış finansman kaynağından sağlananlarda 28.3.2002 tarihli ve 4749 sayılı Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, hizmeti yapacak idarenin üst yöneticisi tarafından uygun görülmesi halinde, bütçede açılacak bir tertibe gelir ve şart kılındığı amaca harcanmak üzere açılacak bir tertibe ödenek kaydedilir. Bu ödenekten amaç dışında başka bir tertibe aktarma yapılamaz.*" amir hükümleri. Ayrıca, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 9'uncu maddesi ödeneklerin finansman tiplerini saymıştır. Analitik bütçeleme sisteminde mahalli idarelerin kendi bütçelerinin finans tipi "5" olarak belirlenmiştir. Bakanlık tarafından gönderilen ödeneklerin bağış ve yardım niteliğinde olduğu, finans kodunun da "8" olduğu belirtilmiştir. Bu hükümler doğrultusunda, İçişleri Bakanlığı tarafından idaremize gönderilen bu ödeneklerin bakanlık tahsisli ödenek olarak düşünülerek üst yöneticinin onayı ile gelir gider kaydı yapılmıştır.

Bundan sonra, İçişleri Bakanlığı tarafından idaremize aktarılacak ödenekler, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 37. maddesi gereğince, il genel meclis kararı ile ek bütçe yapılacaktır." Denilmektedir.

Sonuç olarak İçişleri Bakanlığınca İl Özel İdaresinin ihtiyaçlarında kullanılmak üzere gönderilen paraların İl Genel Meclisi kararı ile bütçeye ek ödenek kaydedilmeksizin kullanılmaması gerektiğine işaret eden denetim bulgumuza ilişkin kurum görüşünde; özetle 5018 sayılı Kanun 40/3, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği 17/3 ve 9. maddelerinde yer alan “şartlı bağış ve yardımların üst yönetici onayı ile gelir bütçesinin bağış ve yardımlar bölümüne gelir ve ilgili tertibine gider kaydedilerek harcanacağı” yönündeki düzenlemeler dayanak gösterilerek işlemlerinde bir uygunsuzluk olmadığını belirtmektedirler.

Öncelikle belirtilmesi gereken husus şudur ki, söz konusu hukuki düzenlemelerde yer alan “üst yönetici onayı” gerekliliği, denetim bulgumuzda işaret edilen İl Genel Meclisi Kararı gerekliliği ile çelişen yada birbirinin alternatifi prosedürleri değil birbirini tamamlayan yasal gereklilikleri göstermektedir. Nitekim, 5018 sayılı Kanun 40/3, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği 17/3. maddelerinde yer alan “şartlı bağış ve yardımların üst yönetici onayı ile gelir bütçesinin bağış ve yardımlar bölümüne gelir ve ilgili tertibine gider kaydedilerek harcanacağı” yönündeki mevzuat hükümleri yanında 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun “İl Genel Meclisinin Görev ve Yetkileri” başlıklı 10. Maddesi (g) fıkrasında “şartlı bağışları kabul etmek” sayılmaktadır. Aslında merkezi idare tarafından yardım mahiyetinde gönderilen paraların şartlı bağış ve yardımlar kapsamına alınması teknik zorunluluktan kaynaklanmaktadır. Elbette özel yada tüzel kişilerden gelen yardımlar bakımından kamu otoritesinin seçici davranarak bir onay sürecine tabi tutulması gereklidir. Ancak merkezi idareden gönderilen böyle yardımlar için bu onay süreci sadece bir prosedürün yerine getirilmesidir. Belirtilen mevzuat hükümleri bir çelişkiyi değil bir uygulamanın farklı yönleriyle ve birbirini tamamlayan yetkili mercilerini göstermektedir. Bulgu konusu olan, İçişleri Bakanlığınca İl Özel İdaresinin ihtiyaçlarında kullanılmak üzere gönderilen paraların muhasebeleştirilmesi “şartlı bağış ve yardımlar” gelir kaleminde gerçekleştirilecek olması gelirlerin ekonomik sınıflandırılmasında bu kodla (04 alınan bağış ve yardımlar) adlandırılmasından kaynaklanmakla birlikte İl Özel İdaresi için ek bir ödenektir. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin “Ek Ödenek” başlıklı 37. Maddesinde de ek ödeneğin Meclis kararıyla verileceği belirtilmektedir. Sonuç olarak, bu şekilde gönderilen paralar 5018/40.3, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği 17/3, ve Bütçe Kararnamesinin 10. Maddeleri hükümleri çerçevesinde üst yönetici onayı ile gelir bütçesinin bağış ve yardımlar bölümüne gelir kaydedilirken Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe

Yönetmeliği 37. Maddesi hükmü çerçevesinde İl Genel Meclisince kararlaştırılan tertiplere “ek ödenek” kaydedilecektir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri değerlendirmesi yanında, konuya “bütçe hakkı” yönüyle yaklaşılması da berraklaşmayı sağlamaktadır. Bilindiği üzere parlamenter demokrasinin temelini oluşturan bütçe hakkı, yani gelirlerin toplanması ve giderlerin yapılmasına ilişkin belirleyici irade kamu kaynağının asıl sahibi olan vatandaş temsilcileridir. İl Özel İdareleri bağlamında ise bu hak İl Genel Meclislerindedir ve 5302 sayılı Kanununun 10/b maddesi gereğince “Bütçe ve kesin hesabı kabul etmek” olarak İl Genel Meclisinin en temel görevleri arasında sayılmaktadır. Bu yetki/görev, hesapverme sorumluluğu mekanizmasının İl Özel İdarelerindeki işleyişini somutlaştırmaktadır. Kamu kaynağının asıl sahibi olan vatandaşın temsilcileri (İl Genel Meclisi) bütçeyi yapmakta ve uygulanması için bürokratlara yetki devretmektedir. Yıl tamamlandığında ise İl Genel Meclisinin yürütme organını temsil eden üst yönetim, bütçe uygulamasını İl Genel Meclisinin belirlediği sınırlar ve koşullar çerçevesinde yaptığını göstermek için kesin hesabı kendisine yetki devreden Meclisinin onayına sunmakta, yani mali hesapverme sorumluluğunun gereğini yerine getirmektedir. Konuya yerel demokrasinin ve hesapverme sorumluluğunun işleyişini sergileyen bu bağlamda yaklaşıldığında yıl başı ödeneklerinden nitelik itibarıyla farkı olmayan ek ödeneğin kullanımına ilişkin tercih ve karar hakkının/bütçe hakkının İl Genel Meclisinde olduğu açıktır. Bütçe hakkı devredilemez. Devredilen bütçe hakkı değil uygulamasıdır. Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri de bu ilkeler ve işleyiş paralelindedir ve bütçe hakkı ile bütçe uygulamasını gösteren, birbirini tamamlayan hükümleri içermektedirler.

Dolayısıyla, Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü bütçesinden yardım olarak gönderilen 13.500.000,00 TL nin ek ödenek kaydedilmesi ve ek bütçe yapılması için İl Genel Meclisi onayına sunulması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi bundan sonra, İçişleri Bakanlığı tarafından idareye aktarılacak ödeneklerin, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 37. maddesi gereğince, il genel meclis kararı ile ek bütçe yapılarak harcanacağını belirtmiştir. Bu nedenle, bulgu konusu husus hakkında, gelecek dönemde izleme faaliyeti gerçekleştirilecektir.

BULGU 2: Kapanan Belde Belediyelerinden Niğde İl Özel İdaresi’ne Devrolan Taşınmazların İşgaline Devam Edilmesi

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun İl Özel İdarelerinin Yetkileri ve İmtiyazları başlıklı 7. maddesinin (h) bendinde de; "*İl özel idaresinin mallarına karşı suç işleyenler Devlet malına karşı suç işlemiş sayılır. 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesi hükümleri il özel idaresi taşınmazları hakkında da uygulanır.*" denilmektedir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "*Ecrimisil ve tahliye*" başlıklı 75'inci maddesine göre; "*Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malları ve Vakıflar Genel Müdürlüğü ile idare ve temsil ettiği mazbut vakıflara ait taşınmaz(1) malların, gerçek ve tüzelkişilerce işgali üzerine, fuzuli şagilden, bu Kanunun 9 uncu maddesindeki yerlerden sorulmak suretiyle, idareden taşınmaz ve değerlendirme konusunda işin ehli veya uzmanı üç kişiden oluşan komisyonca tespit tarihinden geriye doğru beş yılı geçmemek üzere tespit ve takdir edilecek ecrimisil istenir. Ecrimisil talep edilebilmesi için, Hazinesinin işgalden dolayı bir zarara uğramış olması gerekmez ve fuzuli şagilin kusuru aranmaz.*" hükmü yer almaktadır.

Niğde İl Özel İdaresinin mülkiyetinde bulunan taşınmazlar incelendiğinde; 6360 sayılı Yasa ile kapanan belediyelerden devralınan 112 arsa üzerine şahıslar tarafından bina, avlu ve bahçe gibi çeşitli yapılar yapılarak işgal edildiği görülmüştür. Söz konusu kişilerden arsaları boşaltmasına ilişkin bir hukuki işlem yapılmamış olup herhangi bir bedel de tahsil edilmemiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere İl Özel İdaresine ait taşınmazların bedelsiz olarak özel şahıslarca kullanılma imkanı bulunmamaktadır. Söz konusu taşınmazların 2886 sayılı Kanun'un 75.maddesine göre ecrimisil istenmesi ve tahliye işlemlerinin yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir. Söz konusu durum İdare'nin gelirlerinde de olası bir azalmaya neden olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "6360 sayılı yasa kapsamında ilimizde 23 belde belediyesi kapanarak köye dönüşmüştür. Kapanan belde belediyelerin taşınmazları idaremize devrolmuştur. Devrolunan taşınmazların belediyelerdeki kayıtları sağlıklı olmadığından idaremiz Emlak ve İstimlak Müdürlüğü tarafından çalışma başlatılmıştır. Tüm gayrimenkullerin mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının uygun olmadığı gibi vs. durumları tespit edilmiştir. Söz konusu taşınmazlar üzerindeki çalışmalar 2015 yılında tamamlanmıştır.

2886 sayılı kanunun 75'inci maddesine göre geçmişe yönelik 5 yıllık ecrimisil gelir tahsilâtı işlemleri yapılacaktır. Dolayısıyla, gayrimenkullerin idaremize devir tarihi göz önüne alındığında idaremizin gelirlerinde azalma olmadığı görülecektir." Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi bulgu konusu işga edilen taşınmazlar hakkında 2886 sayılı kanunun 75'inci maddesine göre, geçmişe yönelik 5 yıllık ecrimisil gelir tahsilâtı işlemleri yapılacağını belirtmiş olup, gelecek dönemde bu konuda izleme faaliyeti gerçekleştirilecektir.

BULGU 3: Köylere Hizmet Götürme Birliklerine 5355 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Hakkında Kanununun 18'inci Maddesinde Öngörülme Şekilde Aktarmalar Yapılması

5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanununun, "Köylere hizmet götürme birlikleri" başlıklı 18'inci Maddesinin 5793 sayılı Kanunun 44'üncü maddesi ile değişik üçüncü fıkrasında;

"Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları ile il özel idareleri; köye yönelik hizmetlere ilişkin yapım, bakım ve onarım işleri, bölünmüş yol, elektrifikasyon, köy yolu, içme suyu, sulama suyu ve kanalizasyon yatırımlarını, kendi bütçelerinde bu hizmetler için ayrılan ödenekleri köylere hizmet götürme birliklerine aktarmak suretiyle gerçekleştirebilirler. Aktarma işlemi merkezi idare kuruluşlarında ilgili bakanın, il özel idarelerinde valinin onayıyla yapılır ve bu ödenekler tahsis amacı dışında kullanılamaz. Bu takdirde iş, birliğin tabi olduğu usul ve esaslara göre sonuçlandırılır. Köylere hizmet götürme birlikleri de bütçe imkânları ölçüsünde bu yatırımlara kendi bütçelerinden ödenek aktarabilirler. Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları ile il özel idareleri tarafından aktarılacak ödeneklerle gerçekleştirilecek yatırımlar, birliğin hizmet ve görev alanı sınırlamasına tabi olmaksızın yapılabilir."

denilmek suretiyle söz konusu birliklere yapılacak aktarmalarla ilgili esaslara dair bir düzenleme yapılmıştır.

Bu hükümden hareketle birliklere bu nitelikte kaynak aktarımı yapılabilmesi için gereken şartlar şöyledir:

1- Köye yönelik hizmetlere ilişkin olarak sayılan, yapım, bakım ve onarım işleri, bölünmüş yol, elektrifikasyon, köy yolu, içme suyu, kullanma suyu ve kanalizasyon yatırımları için aktarma yapılabilecektir.

2- Merkezi İdare Kuruluşları ve İl Özel İdareleri bu hizmetler için kendi bütçelerinde ödenek ayırmış olacaktırlar.

3- Bu aktarmalar merkezi idare kuruluşlarında ilgili bakan, İl özel idarelerinde valinin onayıyla yapılacaktır.

4-Bu ödenekler tahsis amacı dışında kullanılamayacaktır.

Ancak yapılan denetimlerde köye yönelik olmayan hizmetlerle ilgili yatırımlar için de aktarmalar yapıldığı belirlenmiştir.

Kanun koyucunun amaçları bu şekilde düzenlenmekle birlikte bakanlıklar ve merkezi idare kuruluşlarınca il özel idaresine aktarılan ödeneklerin tekrar KHGBlere aktarıldığı da gözlemlenmiştir.

5302 sayılı Kanunun 6'ncı maddesinde ;

“(Ek fıkra: 3/7/2005-5393/85 md.; Değişik ikinci fıkra: 24/7/2008-5793/42 md.) Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları; yapım, bakım ve onarım işleri, devlet ve il yolları, içme suyu, sulama suyu, kanalizasyon, enerji nakil hattı, sağlık, eğitim, kültür, turizm, çevre, imar, bayındırlık, iskan, gençlik ve spor gibi hizmetlere ilişkin yatırımlar ile bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşlarının görev alanına giren diğer yatırımları, kendi bütçelerinde bu hizmetler için ayrılan ödenekleri il özel idarelerine aktarmak suretiyle gerçekleştirebilir. Aktarma işlemi ilgili bakanın onayıyla yapılır ve bu ödenekler tahsis amacı dışında kullanılamaz. İş, il özel idaresinin tabi olduğu usul ve esaslara göre sonuçlandırılır. İl özel idareleri de bütçe imkanları ölçüsünde bu yatırımlara kendi bütçesinden ödenek aktarabilir. Bu fıkraya göre, bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları tarafından aktarılan ödenekler ile gerçekleştirilecek yatırımlar, birinci fıkrada öngörülen görev alanı sınırlamasına tabi olmaksızın bütün il sınırları içinde yapılabilir.”

hükmü yer almaktadır. Bu hüküm gereğince merkezi idare kuruluşları tarafından il özel idarelerine aktarılan ödeneklerin ikinci kez de il özel idarelerince Köylere Hizmet Götürme Birliklerine aktarılmasını bu kapsamda kabul etmek mümkün değildir. Çünkü merkezi idare kuruluşlarının 6'ncı madde kapsamında yapacakları kaynak aktarımı, bizzat bu kuruluşların köye yönelik hizmetlerden olma şartı da bulunmayan her türlü yatırımlarına ait ödeneklerin aktarılmasını mümkün kılmaktadır. Oysa 5355 sayılı Kanunun 18'inci maddesi

kapsamında sayılan işlerle ilgili olarak yapılacak ödenek aktarımlarının il özel idaresi aracılığı olmadan ve doğrudan doğruya birliğin kendisine yapılması gerekmektedir

Ancak Niğde İl Özel İdaresine merkezi idare tarafından 5302 sayılı Kanunun 6'ncı maddesi kapsamında sadece il özel idaresi eliyle gerçekleştirilecek yatırımlar için 116.230.999,49 TL tutarında aktarma yapılmıştır. Bu ödeneklerin ikinci bir kez il özel idaresince KHGB aktarılması mümkün görünmemektedir. Bunlar arasında Milli Eğitim Bakanlığı yatırımlarına ait ödenekler örnek verilebilir.

KHGB'nin gerek personel donanımı ve sayısı, gerek makine, ekipman ve donanımı, gerekse deneyimi itibarıyla bu yatırımları il özel idaresinden daha iyi bir şekilde gerçekleştirmesi de söz konusu olmadığından, uygulamayla yatırımlar, 4734, 4735 ve 6085 sayılı kanunlar dışında bırakılmaktadır.

İl Özel İdareleri bütçesinden KHGB'ne ödenek aktarılabilmesi ile ilgili olarak farklı bir düzenleme daha bulunmaktadır. 5355 sayılı Kanunun 18'inci maddesinin 5'inci fıkrasında

“İl özel idaresi bütçe gelirlerinin ne kadarının köylere hizmet götürme birliklerine aktarılacağı, köylere hizmet götürme birliklerinin sunacağı yatırım plânı, yıllık çalışma programı ve uygulama projelerine göre il genel meclisince kararlaştırılır.”

hükmü yer almaktadır.

Bu husus diğer düzenlemeden tamamen farklıdır. KHGB'ne yapılacak yardım niteliğindeki bu ödenek aktarımları 5302 sayılı Kanunun 43'üncü maddesinde il özel idaresinin giderleri açıklanırken (e) fıkrasında belirtildiği üzere *“İl genel meclisince belirlenecek ilkeler çerçevesinde köylere veya köylerin aralarında kurdukları birliklere yapılacak yardımlar”*.olarak açıklanan ve il özel idaresi bütçelerine konulan ödeneklerden yapılan aktarmalardır.. Ancak bu nitelikteki ödenek aktarımlarının genel şartı da5355sayılı Kanunun 18'inci maddesi hükümleri gereğince KHGB'lerince. İl özel idaresine yatırım planı, yıllık çalışma programı ve uygulama projelerinin sunulması ve buna göre proje bazında ödenek aktarımı yapılmasıdır. Bu nedenle KHGB ile yapılan protokollere konulan genel ifadeler ve “ihtiyaç” ve sair gerekçelerle projesi olmayan işler için birliklere ödenek aktarımı yapmak 5355sayılı Kanunun 18'inci maddesinin özüne aykırıdır.

Bazı il özel idarelerinde yardım niteliğinde olan bu ödenek aktarımları ile ilgili olarak yönetmelik bazlı düzenlemeler yapılmış ve yardımların maddenin amacına göre bu çerçevede verilmesi sağlanmıştır. Ancak Niğde İl Özel İdaresinde KHGB'ne yardım niteliğinde yapılan ödenek aktarımlarında maddede sayılan şartlar dikkate alınmamıştır.

Sonuç olarak Niğde İl Özel İdaresince 2015 yılında KHGB'ye yapılan aktarmalarla ilgili olarak aşağıda yer alan tespitler yapılmıştır.

A) Niğde İl Özel İdaresine Bakanlık ve diğer merkezi yönetim kuruluşları tarafından 5302 sayılı Kanunun 6'ncı maddesine göre kendi bütçelerinde yer alan ödeneklerden aktarılarak, bizzat il özel idaresince gerçekleştirilmesi gereken işlerle ilgili olarak Niğde İl Özel İdaresi bütçesine 8 finansman kodunda ödenek kaydedilen aşağıdaki listede ayrıntıları gösterilen ödeneklerin Köylere Hizmet Götürme Birliklerine aktarılması.

KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ			
2015 YILINDAN ÖZEL İDARE BÜTÇESİNDEN AKTARILAN ÖDENEKLER			
SIR A NO	İŞİN ADI	BÜTÇESİ	ÖZEL İDAREDEN AKTARILAN MİKTAR
1	Ulukışla Merkez 12 Derslikli Okul Yapım İşi	BAKANLIK	801.151,00
2	Çiftehhan Köyü 6 Derslikli Okul Yapım İşi	BAKANLIK	396.465,00
3	Çiftlik Merkez 12 Derslikli Okul Yapım İşi	BAKANLIK	677.761,82
TOPLAM			1.875.377,82

B) Niğde İl Özel İdaresi bütçesinde öngörülen köye yönelik hizmetlere ilişkin yapım, bakım ve onarım işleri, bölünmüş yol, elektrifikasyon, köy yolu, içme suyu, sulama suyu ve kanalizasyon yatırımları dışındaki hizmetler için Köylere Hizmet Götürme Birliklerine ödenek aktarılması,

KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ			
2015 YILINDAN ÖZEL İDARE BÜTÇESİNDEN AKTARILAN ÖDENEKLER			
SIRA NO	İŞİN ADI	BÜTÇESİ	ÖZEL İDAREDEN AKTARILAN MİKTAR
1	6 Adet İtfaiye Aracı Alımı	ÖZEL İDARE	2.160.000,00
2	2.000 Adet Çöp Konteynır Alım İşİ	ÖZEL İDARE	477.900,00
3	99 Hektar Alanda Hâlihazır Harita, Jeolojik Etüd Ve 1/5000 Ölçekli Nazım Ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Yapımı	ÖZEL İDARE	141.600,00
4	2 Adet Çöp Aracı Alımı	ÖZEL İDARE	264.160,00
5	100 Adet Çekilir Tıp Su Tankeri Alımı	ÖZEL İDARE	613.600,00
6	Laboratuar Binası Onarımı	ÖZEL İDARE	155.760,00
TOPLAM			3.813.020,00

Kamu idaresi cevabında; "5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanununun 18' inci maddesinin 5793 sayılı Kanununun 44'üncü maddesinin değişiklik 3. fıkrasında, "*Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları ile il özel idareleri; köye yönelik hizmetlere ilişkin yapım, bakım ve onarım işleri, bölünmüş yol, elektrifikasyon, köy yolu, içme suyu, sulama suyu ve kanalizasyon yatırımlarını, kendi bütçelerinde bu hizmetler için ayrılan ödenekleri köylere hizmet götürme birliklerine aktarmak suretiyle gerçekleştirebilirler. Aktarma işlemi merkezi idare kuruluşlarında ilgili bakanın, il özel idarelerinde valinin onayıyla yapılır ve bu ödenekler tahsis amacı dışında kullanılamaz. Bu takdirde iş, birliğin tabi olduğu usul ve esaslara göre sonuçlandırılır. Köylere hizmet götürme birlikleri de bütçe imkânları ölçüsünde bu yatırımlara kendi bütçelerinden ödenek aktarabilirler. Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları ile il özel idareleri tarafından aktarılacak ödeneklerle gerçekleştirilecek yatırımlar, birliğin hizmet ve görev alanı sınırlamasına tabi olmaksızın yapılabilir.*" amir hükümleri gereğince İl Özel İdare bütçesinden Köylere Hizmet Götürme Birliklerine aktarmalar Valinin onayı ve Encümenin kararı ile aktarmalar gerçekleştirilmiştir. Sorunun içerisindeki (A) başlığındaki aktarmalar Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından İdaremiz

bütçesine aktarılan Okul yapımı ödenekleri eğitim-öğretim sezonuna yetiştirmek amacıyla birliklere aktarılarak yapılmıştır. Sorgu (B) ' de ise, İl Özel İdare Bütçesinden Köylere Hizmet Götürme Birliğine aktarım yapılmıştır. Söz konusu alımların birlik alımı usulü ile yapılmasının nedeni ise, alımların daha düşük maliyette elde edilmesi ve daha kısa zamanda işlerin tamamlanması nedeniyle yapılmıştır. Bundan sonra Köylere Hizmet Götürme Birliklerine ödenek aktarımları mevzuat hükümleri doğrultusunda yapılacaktır." Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi özetle; (A) bölümünde yer alan aktarmaların Okul yapımı ödenekleri eğitim-öğretim sezonuna yetiştirmek amacıyla birliklere aktarıldığını, (B) bölümündeki alımların birlik alımı usulü ile yapılmasının nedeni ise, alımların daha düşük maliyette elde edilmesi ve daha kısa zamanda işlerin tamamlanmasını gerekçe göstermiş olup, bundan sonra Köylere Hizmet Götürme Birliklerine ödenek aktarımları mevzuat hükümleri doğrultusunda yapılacağını belirtmiştir. Ancak her ne sebeple olursa olsun 5355 ve 5302 sayılı kanun hükümlerine aykırı hareket edilmemesi gerekmektedir. KHGB ile yapılan protokollere konulan genel ifadeler ve "ihtiyaç" ve sair gerekçelerle birliklere ödenek aktarımı yapmanın 5355 sayılı Kanununun 18'inci maddesinin özüne aykırı olduğu ve bu nitelikteki ödeneklerin KHGB'ne aktarılması tercihinde KHGB'nin 6085 sayılı kanun kapsamında Sayıştay denetimine ve 4734 ve 4735 sayılı kanunlara tabi olmamasının en önemli unsur olduğu düşünülmektedir. Sonuç olarak gelecek dönemde bulgu konusu yapılan husus hakkında izleme faaliyeti gerçekleştirilecektir.

BULGU 4: Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporunun Yayımlanmaması

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 30'uncu maddesinde; genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçelerinin ilk altı aylık uygulama sonuçları, ikinci altı aya ilişkin beklentiler ve hedefler ile faaliyetlerini Temmuz ayı içinde kamuoyuna açıklayacakları hükme bağlanmıştır.

Mali saydamlık ve hesap verilebilirliğin gereği olarak, Niğde İl Özel İdaresi'nin ilk altı aylık bütçe uygulama sonuçlarını, ikinci altı aya ilişkin beklenti ve hedefleri ile faaliyetlerini kapsayan "2015 Yılı Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporu"nun temmuz ayı içinde ve sonrasında kamuoyuna açıklanmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 30'uncu maddesi "*Genel yönetim kapsamındaki idareler bütçelerinin ilk altı aylık uygulama*

sonuçları, ikinci altı aya ilişkin beklentiler ve hedefler ile faaliyetlerini; Maliye Bakanlığı ise merkezi yönetim bütçe kanununun ilk altı aylık uygulama sonuçları, finansman durumu, ikinci altı aya ilişkin beklentiler ve hedefler ile faaliyetleri kapsayan mali durumu temmuz ayı içinde kamuoyuna açıklar".amir hükümleri gereğince, İdaremiz üçer aylık dönemler halinde faaliyetlerini ve uygulama sonuçlarını kamu oyuna açıklamaktadır.

İdaremiz "Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporu" nu her yıl temmuz ayı içinde kamuoyuna açıklayacaktır." Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi "Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporu" nu her yıl temmuz ayı içinde kamuoyuna açıklayacağını belirtmiştir. Ancak 2015 yılında bu Rapor kamuoyuna açıklanmamıştır. Söz konusu husus gelecek dönemde izleme faaliyeti konusu yapılacaktır.

8. EKLER

Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları

NİĞDE İL ÖZEL İDARESİ 2015 Yılı BİLANÇOSU

AKTİF	Cari Yıl 2015	PASİF	Cari Yıl 2015
	TL		TL
1 DÖNEN VARLIKLAR	54.357.830,08	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	15.155.597,18
10 HAZİR DEĞERLER	52.439.069,31	32 FAALİYET BORÇLARI	1.734.698,24
102 BANKA HESABI	52.439.069,31	320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	1.734.698,24
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	0	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	12.292.458,76
12 FAALİYET ALACAKLARI	0	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	2.313.073,07
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	0	333 EMANETLER HESABI	9.979.385,69
14 DİĞER ALACAKLAR	0,21	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	1.128.440,18
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	0,21	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	1.032.563,06
15 STOKLAR	1.255.453,25	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	81.746,18
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	1.255.453,25	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	14.130,94
16 ÖN ÖDEMELER	663.307,31	5 ÖZ KAYNAKLAR	212.002.413,41
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI	0	50 NET DEĞER	104.059.263,21
161 PERSONEL AVANSLARI HESABI	0	500 NET DEĞER HESABI	104.059.263,21
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	202.817,81	51 DEĞER HAREKETLERİ	-36.566,64
165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER HESABI	460.489,50	511 MUHASEBE BİRİMLERİ ARASI İŞLEMLER HESABI	0
2 DURAN VARLIKLAR	172.800.180,51	519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇ HESABI	-36.566,64
22 FAALİYET ALACAKLARI	5.989.280,00	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	66.045.576,59
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	5.989.280,00	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	66.045.576,59
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	2.340.814,45		

T.C. Sayıştay Başkanlığı

240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	2.340.814,45		
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	164.470.086,06		
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI	6.621.219,77		
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	97.267.660,69		
252 BİNALAR HESABI	11.067.243,13		
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	12.204.016,57		
254 TAŞITLAR HESABI	6.193.146,87		
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	2.002.635,70		
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-4.356.866,60		
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	33.471.029,93		
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0		
260 HAKLAR HESABI	175.479,69		
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-175.479,69		
AKTİF TOPLAMI	227.158.010,59		
		58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-37.291.165,68
		580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	-37.291.165,68
		59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	79.225.305,93
		590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	81.607.155,69
		591 DONEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	-2.381.849,76
		PASİF TOPLAMI	227.158.010,59

NAZIM HESAPLAR	24.234.950,90
	TL
910 TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	18.288.362,83
920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	5.946.588,07

GENEL TOPLAM: 251.392.961,49

NAZIM HESAPLAR	24.234.950,90
	TL
911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	18.288.362,83
921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	5.946.588,07

GENEL TOPLAM: 251.392.961,49

NİĞDE İL ÖZEL İDARESİ 2015 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kod.1	GİDERİN TÜRÜ	2013		2014		2015	
			TL	Kr	TL	Kr	TL	Kr
630	1	Personel Giderleri	23.238.628	76	26.482.435	28	25.604.185	70
630	2	Sos. Güv. Kurumlarına Devlet Primi Gid.	2.922.407	86	3.579.795	79	3.529.568	66
630	3	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	12.467.319	91	11.369.875	41	10.454.702	10
630	5	Cari Transferler	421	37	506	45	281	8
630	7	Sermaye Transferleri	89.028.690	02	30.857.940	02	23.167.681	99
630	11	Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri			80	09	300	34
630	13	Amortisman Giderleri			3.621.636	60	747	76
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	34.350.294	83	10.314.107	15	27.209.239	72
630	99	Diğer Giderler			1.490.493	09	6.558.400	37
GİDERLER TOPLAMI (A)			162.427.958	75	88.302.415	88	97.852.132	72

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kod.1	GELİRİN TÜRÜ	2013		2014		2015	
			TL	Kr	TL	Kr	TL	Kr
600	1	Vergi Gelirleri			170		13,382	83
600	3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.901.245	43	4.803.161	69	7.038.725	72
600	4	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gel.	102.712.716	24	70.367.778	91	114.624.246	23
600	5	Diğer Gelirler	25.115.243	26	40.683.543	29	55.401.083	87
GELİRLER TOPLAMI (B)			130.729.204	93	115.854.653	89	177.077.438	65

FAALİYET SONUCU [A-B] (+ / -)			31.698.753	82	27.552.238	01	79.225.305	93
--------------------------------------	--	--	------------	----	------------	----	-------------------	-----------

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

NIĞDE İL ÖZEL İDARESİ
2015 YILI
PERFORMANS DENETİM RAPORU



İÇİNDEKİLER

1.ÖZET	33
2.DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	34
3.SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	34
4.DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	34
5.GENEL DEĞERLENDİRME	36
6.DENETİM BULGULARI.....	40

ÖZET

Bu rapor, Niğde İl Özel İdaresi'nin performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanununun 36 ncı maddesi uyarınca, Sayıştay “*hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim*” olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Niğde İl Özel İdaresi'nin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2015- 2019 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2015 yılı Performans Programı,
- 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

Niğde İl Özel İdaresi 2015 yılı performans denetimi kapsamında yapılan denetim sonucunda:

- Stratejik Planda; Farklı Kurumların Sorumluluğunda Olan Hedeflerin Belirlenmesi ve Bazı Göstergelerin Ölçülebilir Nitelikte Olmaması,
- Performans Programında Ölçme, İzleme ve Değerlendirme İşlemlerinde Kullanılacak Göstergelere Yer Verilmemesi,
- Performans Programının Stratejik Plan İle Uyumsuz Olması ve Performans Hedeflerini Gerçekleştirmeye Yönelik Faaliyetlerin Bu Amaca Hizmet Etmemesi,
- 2015 yılı Faaliyet Raporunun Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik Hükümlerine Uygun Olarak Hazırlanmaması ve Faaliyet Raporu ile Performans Programı Arasında Bağlantı Bulunmaması,
- 2015 yılı Faaliyet Raporunun Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik Hükümlerine Gereği Olarak Kurum İnternet Sayfasında Yayınlanmaması,
- Faaliyet Sonuçlarını Ölçen Veri Kayıt Sistemlerinin Etkin Şekilde Çalışmaması, konuları tespit edilmiştir.

Özetle; Stratejik Plan, Performans Programı, Faaliyet Raporu sürecinin mevzuatın öngördüğü doğrultuda katılımcı yöntemlerle sürdürülmesi, Stratejik Amaç- Hedef , Performans Hedef ve Gösterge sayısının daha az sayıda, niteliğinin ise daha sade anlaşılabilir, ölçülebilir şekilde belirlenmesi, faaliyet sonuçlarının ölçülmesi ve performans bilgisini

ölçmek adına daha güvenilir veri kayıt sistemleri tasarlanması, geliştirilmesi, sorumlu personelin süreçle ilgili bilgilendirilmesi - eğitilmesinin; sürecin daha sağlıklı işlemesine, sürdürülmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmışından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

2. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

3. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil

mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilmiştir.

Bu çerçevede, Niğde İl Özel İdaresinin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2015 yılı Performans Programı ve 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

4. GENEL DEĞERLENDİRME

2015 yılı performans denetimi kapsamında Niğde İl Özel İdaresi'nin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2015 yılı Performans Programı ve 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Yapılan denetim sonucunda; kurumun 2015-2019 dönemine ait Stratejik Planının mevzuata uygun olarak yenilendiği görülmüştür. Plana ait toplam 17 farklı stratejik alan bulunduğu bunların gerçekleştirilmesine yönelik 21 amacın belirlendiği saptanmıştır. Amaçların aynı zamanda kurumun misyon ve vizyonu ile uyumlu olduğu ancak gerçekçi ve ulaşılabilir nitelikte olmadığı düşünülmektedir. Niğde İl Özel İdaresi denetimimize esas teşkil eden performans ölçüm sürecine ilişkin dokümanları yasal süreler içinde hazırlamıştır. Sürecin daha sağlıklı işleyişine katkı vermek amacıyla, kritik önemdeki bazı değerlendirmelerimize aşağıda yer verilmiştir.

Raporumuzda ayrıntıları belirtildiği üzere raporlama gereklilikleri zamanlılık kriteri dışında tam olarak yerine getirilmiştir. Ancak, performans bilgisinin içeriğine ilişkin kriterler açısından geliştirilmesi gereken yönler bulunmaktadır. Sistem sorumlularının stratejik planlama döngüsünü daha iyi özümsemesi bu alanda mesafe alınmasını sağlayacaktır. Stratejik plan ve performans ölçümünün yasal bir zorunluluk ve amaç olarak değil kurumun daha aydınlık bir yolda faaliyetlerini yürütmesinde, problemlerini teşhis etmede ve çözümede destek sağlayan bir iyi yönetim aracı olarak görülmesi, başta yönetim kademesi olmak üzere tüm çalışanlarca anlaşılması ve sahiplenilmesi sistemin başarısı için zorunludur. Performans bilgisinin toplanmasına ve değerlendirilmesine yönelik süreç ve sorumluları tanımlayan bir sistem oluşturulması da sağlıklı sonuçlar elde etme açısından önemli bir aşamadır.

Faaliyet sonuçlarının ölçülmesi ve değerlendirilmesi için veri kayıt sistemleri olarak; e-İçişleri bütçe ve muhasebe kayıt sistemi kullanılmakta, yapılan harcamalar burada görülebilmekte fakat gösterge ile ilgili veri kayıt sisteminde direkt bir ölçüm bulunmamaktadır. Yapılan iş miktarı (göstergelere ilişkin ölçümler) harcama birimlerinin kendi evrakları üzerinden ya da ilgili kurum kayıtlarından kontrol edilebilmektedir. Bunun dışında performans hedeflerinin ilgili olduğu kurumlar belirlenmiş, yapılan görev tanımları ile sorumlular tespit edilmiştir. 3'er aylık dilimler halinde yatırımcı kuruluşlardan izleme ve kuruluş dönem raporları alınmaktadır.

Mali saydamlık ve hesap verilebilirlik ilkesi gereğince Stratejik Plan, Performans Programı ve Faaliyet Raporunda yer alan bilgilerin açık, anlaşılır, detaylı ve yeterli bir şekilde raporlanması, bu belgelerin birbirine olan uyumunun tam olarak sağlanması, belirlenen performans hedef ve göstergelerinin iyi tanımlanması gerekmektedir.

Niğde İl Özel İdaresi 2015 yılı Performans Programı parçalı yapıya sahiptir. Kurumun kendi müdürlükleri bazında hazırlanan programa merkezi idarenin Niğde il müdürlüklerine ait stratejik planlarının eklenmesi ile oluşturulmuştur. Stratejik planlamanın özünü bir kurumun görev, yetki ve sorumluluk alanında orta ve uzun vadede ulaşmak istediği konumu gerçekleştirmek üzere gerekli stratejik atılımların planlanması oluşturmaktadır. Bu yönüyle plan bütünlüklü, tutarlı ve Kuruma özel olmalıdır. Bu nedenle kurumun görev, yetki ve sorumluluk alanında işbirliği halinde olduğu diğer kurumlara paydaş olarak Stratejik Planda yer vermekle birlikte o kurumlara ait planların doğrudan stratejik plana dâhil edilmesi uygun değildir. Oysa Niğde İl Özel İdaresi 2015 yılı Performans Programı, Kurumun bazı müdürlükleri bazında yapılan planlamanın devamına merkezi idarenin Niğde il müdürlükleri stratejik planlarının eklenmesi suretiyle oluşturulmuştur. Bu durum planın bütünlüğünü, tutarlılığının bozduğu gibi yönetilebilirliğini ve uygulanabilirliğini azaltmıştır.

Kurumların kendi kontrolleri dışındaki mali kaynaklara dayalı stratejik amaç oluşturmaları planlama realitesiyle örtüşmemektedir. İl Özel İdareleri yerel yönetim birimleri olarak kurulu bulunduğu ilin kalkınmasından ve yerel halkın yaşam kalitesinin yükseltilmesinden sorumludur. Bu sorumluluğunun gereği olarak Kanunla spesifik olarak sadece kendilerine verilmiş görevlerin dışında sağlık, eğitim, kültür vb. alanlara kendi bütçesinden kaynak ayırmak durumundadır. Ancak bu alanlar aynı zamanda bazı merkezi idare kuruluşlarının (Sağlık Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı vb.) asli faaliyet alanı durumundadır. Bu Bakanlıkların o ilde kullanmak üzere ayırdıkları kaynaklar ödenek aktarımı yoluyla il özel idarelerine gelmekte ve harcanmaktadır.

Öte yandan merkezi idare kuruluşlarının ve Bakanlıkların kendi asli faaliyetleri için belirledikleri stratejiler vardır ve bunları gerçekleştirmekten her anlamda bu kuruluşlar sorumludur. Bu çerçevede özel idare eliyle harcanan söz konusu kaynaklar Bakanlığın stratejik amaçlarının gerçekleştirilmesine yöneliktir. Yani bütçe-strateji-faaliyet sarmalının aynı kurumsal bütünlük çerçevesi içinde gerçekleştirmesi beklenmelidir. İl Özel İdaresinin insiyatifinde olmayan kaynak ile asli olarak yetki ve sorumluluk sahibi olmadığı bir alan için

stratejik amaç ve hedef belirlemesi oldukça zorlama bir uygulama olarak görünmektedir. Düşük bir olasılıkla Kurumun kendi bütçesinden ayıracağı kaynağın çok yüksek olması durumunda bu alanlarla ilgili stratejik amaç ve hedef belirlemesi mümkündür.

Hiç kuşkusuz okuma–yazma oranı gibi hedef ve stratejileri belirlemek, bu standarda kaç yılda hangi faaliyetlerle ulaşılacağını planlamak, hedef gerçekleştirmelerine ilişkin performans bilgisini toplamak ve değerlendirmek, yıl içinde elde edilen performans bilgisi ışığında gereken önlemleri almak tamamen ilgili Bakanlığın sorumluluğunda olmalıdır. İl Özel İdareleri genel olarak ne uzmanlık, ne görev alanı, nede yetki yönüyle bu belirlemeleri yapma konumundadır. Bakanlıkların transfer ettiği ödenekleri kullanma, ihaleleri yapma, yapım sürecinin kontrollüğü eğitim alanına ilişkin standart ve hedefler belirlemeyi gerektirmemektedir. Eğitim, sağlık, emniyet, kültür hizmetlerine ilişkin strateji, amaç ve hedefleri belirlemek İl Özel İdarelerinin konusu olmadığı gibi bu çerçevede elde edilen başarı ve başarısızlıkların sorumlusu da değildir.

Stratejik planlama-Performans Programı-Bütçe ilişkisinin sağlıklı biçimde kurulması sistemin önemli unsurlarından biridir. Stratejik planlama sürecinin önemli bir ayağı da maliyetlendirme konusudur. Planlama ve bütçeleme süreçlerinin uyumlu ve dengeli biçimde yürütülmesi hem planlamanın hem de bütçenin daha rasyonel biçimde oluşturulmasını sağlayacaktır. Stratejik plan ve performans programlarının hazırlanıp daha sonra total bütçe rakamlarının faaliyet alanlarına yine faaliyetler bazında ayrıştırılmadan ilişkilendirilmesinin ne stratejik planlama sürecine ne de sağlıklı bir bütçe yapım sürecine katkısı bulunmayacağı açıktır.

Bu nedenle daha stratejik plan aşamasında plan dönemini kapsayan toplam tahmini maliyetlerin hedef bazında belirlenmesi gerekmektedir. Bu belirlemeler çok yıllık bütçelemede bir girdi unsuru olarak ele alınıp bütçe sürecine yansıtılacak, İl Genel Meclisince uygun görülmeyen maliyetler ve stratejik tercihler stratejik plan yapımı sırasında revize edilebilecektir. Bu karşılıklı geri bildirimler, vatandaş temsilcileri olarak kaynak/yetki kullanma yetkisi devreden Meclis'in bu dokümanlara iradesini paralel bir şekilde yansıtabilmesini sağlayacaktır. Bu etkileşim çerçevesinde gözden kaçırılmaması gereken husus stratejik plan-bütçe ilişkisi içerisinde asli belirleyici rolün stratejik plana ait olduğu gerçeğidir.

“Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu” 2. Bölümünde de belirtildiği üzere stratejik planlama ve performans programı süreci sadece bütçeye dönük değildir. Stratejik planlama sürecinde kaynak kısıtları dikkate alınmakla beraber, yıllık bütçe ve kaynak taleplerinin stratejik planları şekillendirmemesi; stratejik planın, bütçeyi yönlendirmesi gerekir. Performans programlarının hazırlanmasında da bu defa stratejik plan saptamalarına uygun olarak ilgili yıl performans hedefleri plan dönemine dağıtılacak, yıllık bütçe çalışmaları ile de hedef-kaynak bağlantısı kurulacaktır.

Sonuç olarak; Niğde İl Özel İdaresi, stratejik plan ve performans ölçüm sürecine ilişkin temel raporlama gerekliliklerini, mevcudiyet kriteri yönünden yerine getirmektedir. Ancak 2014 ve 2015 Faaliyet Raporları halen kurum internet sayfasında yayınlanmadığı için zamanlilik kriteri tam olarak sağlanamamıştır. Ayrıca sunum kriteri açısından ciddi zaafı bulunmaktadır. Süreç sorumlularının konuya samimiyetle yaklaştığı ve özverili çalışmalara yatkın olduğu tespit edilmiş olsa da sistemin hem “*planlama mantığı*” hem de “*performans ölçümü*” açısından geliştirilmeye muhtaç olduğu açıktır. Bu açığın Kurumda gerçekleştirilecek özgün çabaların yanı sıra performans yönetimi kültürüne ilişkin teori ve uygulama birikimine koştur olarak giderilmesi beklenmelidir.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 1: Stratejik Planda; Farklı Kurumların Sorumluluğunda Olan Hedeflerin Belirlenmesi ve Bazı Göstergelerin Ölçülebilir Nitelikte Olmaması

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzunda Amaçlar; “kuruluşun hizmetlerine ilişkin politikaların uygulanması ile elde edilecek sonuçları ifade eder” Şeklinde tanımlanmıştır. Yine aynı kılavuzda amaçların özellikleri de sayılmıştır. Buna göre amaçlar, Kuruluşun misyonunu gerçekleştirmesine katkıda bulunmalı ve Misyon, vizyon ve temel değerlerle uyumlu olmalıdır. İl Özel İdareleri 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 6’ncı maddesinin ikinci fıkrasına dayanarak bizzat kendilerince yürütülen faaliyetler dışında ödenek aktarımı yoluyla Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşlarının (Sağlık, Milli Eğitim Bakanlıkları, Kültür vb.) ihalelerini gerçekleştirmekte, faaliyetlerine destek olmaktadır. Bu faaliyetler ilgili bakanlık ve diğer merkezi idare kuruluşlarının stratejik amaçları doğrultusunda gerçekleştirdikleri faaliyetlerdir. Dolayısıyla bu faaliyetleri gerçekleştirmekten ve söz konusu stratejik amaçlara ulaşmaktan sorumlu olan kurumlarda yine ilgili bakanlık ve merkezi idare kuruluşlarıdır.

Niğde Özel İdare Stratejik Planının belirlenmiş stratejik amaçları gerçekleştirmek için öngörölmüş bazı hedef ve faaliyetler söz konusu amaçların gerçekleştirilmesine katkı sağlamayacak şekilde oluşturulmuştur. Örneğin; Sosyal Hizmetler başlıklı faaliyet alanında Stratejik Amaç: “*Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü tarafından işletilen kurumların geliştirilerek ihtiyaca cevap vermesi sağlamak*” Olarak belirlenmiştir. Ancak Hedef olarak “*Bakıma muhtaç çocukların yaşadıkları kurumlara daha kaliteli hizmet sunabilmeleri için destek olmak,*” öngörölmüştür. Bu hedefi gerçekleştirmek için ise; “*2019 yılı sonuna kadar her yıl yoksul ve muhtaç kimselere Türkiye İsrافی Önleme Vakfı aracılığıyla en az 20.000-TL mikro kredi verilmesi*” faaliyeti belirlenmiştir. Sorumlu birim olarak ise Mali Hizmetler Müdürlüğü ile Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı öngörölmüştür. Görüldüğü üzere; Stratejik Amaç kendi başına kurumun misyon ve vizyonu kapsamında olmayan ve amaç olarak ifade edilemeyecek bir ifadedir. Ayrıca söz konusu hedef ve faaliyetler ile bu stratejik amacın gerçekleştirilmesi mümkün değildir. Kaldı ki söz konusu Vakfa mevcut mevzuat hükümleri gereği böyle bir para aktarılması da mümkün değildir.

Oysa sistem, stratejik amaçlar ile bu amaçlara ulaşmayı sağlayacak somut, ölçülebilir hedeflerin belirlenmesi, hedeflerden ölçülebilir olmayanlar için ise bu hedeflere ne denli ulaşılabildiğinin değerlendirilmesine yardımcı olacak ölçütlerin (performans göstergelerinin) geliştirilmesi, yıl sonunda bu ölçütlere dayalı olarak performans ölçüm ve değerlendirmesi yapılması üzerine kuruludur. Hedeflerin somut, ölçülebilir nitelikte belirlenmemesi, bunun mümkün olmadığı durumlarda ölçüme yardımcı olacak performans göstergelerinin tespit edilmemesi, yukarıda belirtildiği üzere sistemin kurgusunun yeterince anlaşılmadığının diğer bir işareti olarak değerlendirilmektedir. Keza 2015 yılı Performans Programı ile Kurum Faaliyet Raporunun niteliği de bu değerlendirmemizle paralellik taşımaktadır. Performans Programı program dönemine ilişkin performans hedeflerini, bu hedeflere ulaşmak için yürütecekleri faaliyetler ile bunların kaynak ihtiyacını ve performans göstergelerini içeren programdır. Aynı şekilde Faaliyet Raporunun temel işlevi performans programında yer alan hedeflere ne ölçüde ulaşılabildiği ve sapmaların nedenlerine ilişkin değerlendirmelerin ortaya konulmasıdır. Oysa Performans Programında kaynak ihtiyacı dışında herhangi bir ölçülebilir performans hedefi veya performans göstergesine yer verilmemiştir. Buna bağlı olarak Faaliyet Raporu da hedeflerin gerçekleşmelerine ilişkin bilgiyi içermeksizin, 2015 yılında gerçekleştirilen faaliyetlerin sergilendiği bir doküman olarak üretilmiştir.

Performans göstergeleri niteliği itibarıyla ölçülebilir olmayan hedeflere ne ölçüde ulaşılabildiğini değerlendirebilmek amacıyla kullanılan dolaylı ölçütlerdir. Bu özelliği ile performans ölçüm sisteminin önemli bir unsuru olup bu amacı gerçekleştirmeye uygun şekilde sisteme dahil edilmeleri gerekmektedir. İl Özel İdaresinin insiyatifinde olmayan, kaynak, yetki ve sorumluluk sahibi olmadığı bir alan için stratejik amaç ve hedef belirlemesi kurum performansının ölçülmesine uygun olmayan bir uygulama olarak görünmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "5302 sayılı İl Özel İdare Kanununun 31'inci maddesi "*Vali, mahalli idareler genel seçimlerinden itibaren altı ay içinde; kalkınma plân ve programları ile varsa bölge plânına uygun olarak stratejik plân ve ilgili olduğu yıl başından önce de yıllık performans plânı hazırlayıp il genel meclisine sunar.*",5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 9. maddesi "*Kamu idareleri; kalkınma planları, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlarlar.*" ve Kamu İdarelerinde

Stratejik Planlamaya İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri doğrultusunda idaremizin 2015-2019 yıllarını kapsayan Stratejik Planı hazırlanmıştır. Stratejik Plan içeriğindeki idaremiz stratejik alanları, 5302 sayılı İl Özel İdare Kanununun İl özel idaresinin görev ve sorumlulukları başlığındaki 6. maddesi hükümleri gereğince belirlenmiştir. Bu alanlar doğrultusunda amaç ve hedeflerimiz oluşturulmuştur. İdaremiz bütçesinden ilgili mevzuat hükümlerine göre; Milli Eğitim, Sağlık, Kültür, vb. hizmet alanlarına ödenek ayrılmaktadır. Dolayısıyla, idaremiz bütçesinden ayrılan ödenekleri kapsayan amaç ve hedefler idaremiz stratejik planımızda yer almaktadır. Bakanlıklar tarafından aktarılan ödenekler için Stratejik Planımızda amaç ve hedeflere yer verilmemiştir. Sadece, İl Özel İdare bütçesinden ve Bakanlık Bütçesinden ortaklaşa gerçekleştirilen faaliyetler için amaç ve hedeflere yer verilmiştir."Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında; İl Özel İdare bütçesinden ve Bakanlık Bütçesinden ortaklaşa gerçekleştirilen faaliyetler için amaç ve hedeflere yer verildiğini ifade etmiştir. Bazı göstergelerin ölçülebilir olmadığı konusuna ilişkin ise herhangi bir açıklama yapmamışlardır.

Bulgu konusu yapılan faaliyetler ilgili bakanlık ve diğer merkezi idare kuruluşlarının stratejik amaçları doğrultusunda gerçekleştirdikleri faaliyetlerdir. Dolayısıyla bu faaliyetleri gerçekleştirmekten ve söz konusu stratejik amaçlara ulaşmaktan sorumlu olan kurumlarda yine ilgili bakanlık ve merkezi idare kuruluşlarıdır. Bulgu da ayrıntısı verilen örneklerden de görüleceği üzere, bazı göstergeler ölçülebilir nitelikte de değildir. Faaliyet Raporu da hedeflerin gerçekleşmelerine ilişkin bilgiyi içermeksizin, 2015 yılında gerçekleştirilen faaliyetlerin sergilendiği bir doküman olarak üretilmiştir. İl Özel İdaresinin insiyatifinde olmayan, kaynak, yetki ve sorumluluk sahibi olmadığı bir alan için stratejik amaç ve hedef belirlemesi kurum performansının ölçülmesine uygun olmayan bir uygulama olarak görünmektedir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 2: Performans Programında Ölçme, İzleme ve Değerlendirme İşlemlerinde Kullanılacak Göstergelere Yer Verilmemesi

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmeliğin 'Tanımlar' başlıklı 3'üncü maddesinde;

“Performans Programı; Bir kamu idaresinin program dönemine ilişkin öncelikli stratejik amaç ve hedeflerini, performans hedeflerini, bu hedeflere ulaşmak için yürütecekleri faaliyetler ile bunların kaynak ihtiyacını ve performans göstergelerini içeren programı”

“Performans Göstergesi; Kamu idarelerince performans hedeflerine ulaşıp ulaşılamadığını ya da ne kadar ulaşıldığını ölçmek, izlemek ve değerlendirmek için kullanılan ve sayısal olarak ifade edilen araçları” ifade eder denilmiştir.

Performans Programı Hazırlama Rehberinin 'Performans Hedef ve Göstergeleri ile Faaliyetlerinin Belirlenmesi' başlıklı 2'nci bölümünde Performans Göstergeleri;

- Performans hedeflerine ulaşıp ulaşılamadığını ölçebilmelidir
- Ölçülebilir, ulaşılabilir, güvenilir veri sunacak nitelikte olmalıdır denilmiştir.

Yönetmelik ve Rehber hükümleri açıkça Performans Programlarında Performans Hedeflerini ölçecek göstergelere yer verilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Ancak Niğde İl Özel İdaresinin 2015 yılı Performans Programında hedeflere ulaşıp ulaşılamadığını ölçebilecek göstergelere yer verilmeyip 'birim performans hedefi' başlığı altında genel ifadelere yer verilmiştir. Dolayısıyla Yönetmelik ve Rehber hükümlerine aykırı durum olduğu görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "5302 sayılı İl Özel İdare Kanununun 31'inci maddesi "*Vali, mahalli idareler genel seçimlerinden itibaren altı ay içinde; kalkınma plân ve programları ile varsa bölge plânına uygun olarak stratejik plân ve ilgili olduğu yılbaşından önce de yıllık performans plânı hazırlayıp il genel meclisine sunar.*

Stratejik plân, varsa üniversiteler ve meslek odaları ile konuyla ilgili sivil toplum örgütlerinin görüşleri alınarak hazırlanır ve il genel meclisinde kabul edildikten sonra yürürlüğe girer.

Stratejik plân ve performans plânı bütçenin hazırlanmasına esas teşkil eder ve il genel meclisinde bütçeden önce görüşülerek kabul edilir."amir hükmü gereğince Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan "**Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik**doğrultusunda İdaremizin 2015-2019 yıllarını kapsayan

Stratejik Planı baz alınarak, 2015 Yılı Kurumsal Performans Programı hazırlanmıştır. Hazırlanan Performans Programında belirtilen amaç ve hedeflerimize ait değerlendirmeler, performans ölçümleri ayrıntılı olarak hazırlanan kurumumuzun stratejik planındaki performans göstergeleri kullanılarak ölçüm yapılması düşünülmüştür. Ancak, bundan sonraki hazırlanacak idareimiz Kurumsal Performans Programlarında Performans göstergelerine özellikle yer verilecektir." Denilmektedir.

Sonuç olarak Performans programında, ölçme, izleme ve değerlendirme işlemlerinde kullanılacak göstergelere yer verilmesi gerektiği hususunda idare ile görüş birliğine varılmıştır. Konunun gelecek dönemlerdeki denetimlerde izlenmesi uygun olacaktır.

BULGU 3: Performans Programının Stratejik Plan İle Uyumsuz Olması ve Performans Hedeflerini Gerçekleştirmeye Yönelik Faaliyetlerin Bu Amaca Hizmet Etmemesi

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmeliğin 'Performans Programlarının Hazırlanması' başlıklı 4'üncü maddesinde; "...*(3) Kamu idareleri performans programı hazırlıklarında Kalkınma Planı, Hükümet Programı, Orta Vadeli Program, Orta Vadeli Mali Plan, Yıllık Program ile stratejik planlarını esas alırlar....*" Denilmektedir.

Özel İdare Müdürlükleri kuruluş ve işleyişleri itibarıyla bizzat kendilerince yürütülen faaliyetler dışında ödenek aktarımı yoluyla bazı merkezi kuruluşların (Tarım, Milli Eğitim Bakanlıkları vb.) ihalelerini gerçekleştirmekte, faaliyetlerine destek olmaktadır. Ancak bu Bakanlıkların kendi asli faaliyetleri için belirledikleri stratejiler vardır ve bunları gerçekleştirmekten her anlamda bu ilgili kuruluşlar sorumludur. Bütçe-strateji-faaliyet sarmalı aynı kurumsal bütünlük çerçevesi içinde gerçekleştirmelidir. Örneğin; İdarenin Performans Programında Performans Hedefi olarak "2015 yılında ihtiyaç duyulan araç-ış makinesi, akaryakıt, demirbaş alınarak, bakım onarım çalışmaları yapılacaktır." Belirlenmiş ve hedefe yönelik olarak harcama birimi Destek Hizmetleri Müdürlüğü gösterilmiş, faaliyet olarak da "Pick-up, greyder, valilik makam aracı alınması, Benzin, motorin, LNG alınması faaliyetleri" gibi faaliyetler belirlenmiştir. Söz konusu performans hedefi "yatırım hizmetlerinin sağlıklı olarak yürütebilmesi için makine parkını dinamik tutmak" Stratejik Amaç 1 ile ilişkilendirilmiştir. Ancak böyle bir ifadenin performans hedefi olarak yazılması mümkün olmayıp hedefin Stratejik Plan ile ilgisi de bulunmamaktadır. Ayrıca valilik makam aracı

alımı yada yakıt alımının yatırım hizmetlerinde makine parkının dinamizmine de bir katkısı bulunmamaktadır.

Başka bir örnek de “Gençlik ve Spor” alanında belirlenen hedeflerden “*Spor tesislerinin yapımı, bakım ve onarımı.*” hedefidir. Performans Hedefine ilişkin faaliyet olarak ise “*Ödenek aktarmak suretiyle amatör spor kulüplerine katkı sağlanması.*” olarak belirlenmiştir. Hedefe yönelik olarak harcama birimi Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü gösterilmiştir. Söz konusu amacın İl Özel İdaresinin Stratejik Planı ile ilgisi olmayıp, hedef gerçekleştirmelerine ilişkin performans bilgisini toplamak ve değerlendirmek ve yıl içinde elde edilen performans bilgisi ışığında gereken önlemleri almak tamamen ilgili Bakanlığın sorumluluğundadır. Ayrıca, ödenek aktarmak suretiyle amatör spor kulüplerine katkı sağlanması, spor tesislerinin bakım onarımının sağlanmasına yönelik bir hedefin gerçekleştirilmesiyle ilgisi de bulunmamaktadır. Kaldı ki 5018 sayılı Kanun'nun 29.maddesi gereğince İl Özel İdaresi bütçesinden amatör spor kulüplerine ödenek aktarması da mümkün değildir. Dolayısıyla, İl Özel İdaresinin insiyatifinde olmayan, kaynak, yetki ve sorumluluk sahibi olmadığı bir alan için stratejik amaç ve hedef belirlemesinin mevcut yasal düzenlemelere uygun olmadığı değerlendirilmektedir. .

Kamu İdareleri için Stratejik Planlama Kılavuzu ve Performans Programı Hazırlama Rehberine göre idarelerce belirlenen performans hedeflerinin stratejik plandaki hedeflerle ilgili olması gerekmektedir. Hedefler stratejik planda yer alan amaçları gerçekleştirmeye, performans hedefleri de stratejik hedefleri gerçekleştirmeye yönelik olarak belirlenmiş olmalıdır. Performans programı hazırlanması ile ilgili olarak Performans Programı Hazırlama Rehberi, “Hedef ve Göstergeleri ile Faaliyetlerin Belirlenmesi” bölümünde performans hedeflerinin belirlenmesine ilişkin olarak: “*Bu kapsamda idare performans hedefleri; Belirlenen öncelikli amaç ve hedeflerle ilişkili olmalıdır...*” demektedir. Ancak yukarıda yer alan örneklerde görüleceği üzere, Niğde İl Özel Performans Denetimi kapsamında yapılan incelemelerde performans hedeflerinin stratejik hedeflerle ilgili olmadığı ayrıca performans hedeflerini gerçekleştirilmesine yönelik faaliyetlerinde bu amaca hizmet etmedikleri anlaşılmıştır.

Kamu idaresi cevabında; "Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik doğrultusunda idaremizin 2015 yılı Kurumsal Performans Programı hazırlanmıştır. Aynı yönetmeliğin 4'üncü maddesinin 3 fıkrası "*Kamu idareleri performans*

programı hazırlıklarında Kalkınma Planı, Hükümet Programı, Orta Vadeli Program, Orta Vadeli Mali Plan, Yıllık Program ile stratejik planlarını esas alırlar." amir hükmü gereğince Performans Programımız yapılırken idaremizin stratejik planındaki, amaç ve hedeflere yer verilmiştir. Ancak projeler yer bazında değil iş bazında esas alınmıştır. İdaremiz Performans programında yer alan faaliyetlerin, amaç ve hedeflerin tamamı Stratejik Planla aynı doğrultudadır. Bundan sonra yapılacak İdaremizin Kurumsal Performans Programlarında sorguda belirtilen uyarılar dikkate alınacaktır." Denilmektedir.

Sonuç olarak Bulgu da ayrıntılı olarak açıklandığı üzere, performans hedeflerinin stratejik hedeflerle ilgili olmadığı ayrıca performans hedeflerini gerçekleştirilmesine yönelik faaliyetlerinde bu amaca hizmet etmedikleri anlaşılmıştır. Performans programının Stratejik Plan ile uyumlu olması gerektiği ve performans hedeflerini gerçekleştirmeye yönelik faaliyetlerin bu amaca hizmet etmesi gerektiği hususunda idare ile görüş birliğine varılmıştır. Konunun gelecek dönemlerdeki denetimlerde izlenmesi uygun olacaktır.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 4: 2015 yılı Faaliyet Raporunun Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik Hükümlerine Uygun Olarak Hazırlanmaması ve Faaliyet Raporu ile Performans Programı Arasında Bağlantı Bulunmaması

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 41'inci maddesinde;

"İdare faaliyet raporu, ilgili idare hakkındaki genel bilgilerle birlikte; kullanılan kaynakları, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerini, varlık ve yükümlülükleri ile yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgileri de kapsayan mali bilgileri; stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyetleri ve performans bilgilerini içerecek şekilde düzenlenir."

denilmektedir. Yine Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin 18'inci maddesinde;

1) *Mali bilgiler başlığı altında, kullanılan kaynaklara, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, varlık ve yükümlülükler ile yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgilere, temel mali tablolara ve bu tablolara ilişkin açıklamalara yer verilir. Ayrıca, iç ve dış mali denetim sonuçları hakkındaki özet bilgiler de bu başlık altında yer alır.*

2) *Performans bilgileri başlığı altında, idarenin stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, diğer performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verilir.”*

denilmekle öngörülen hedef ve göstergelere ilişkin gerçekleştirmelerin ve meydana gelen sapmaların açıklanması hususu hükme bağlanmıştır.

5018 sayılı Kanun ve söz konusu Yönetmeliğin ilgili hükümlerine rağmen Niğde İl Özel İdaresinin 2015 yılı Faaliyet Raporunda, Performans Programında belirlenen amaç ve hedefler doğrultusunda yapılan faaliyetler değil, kurumun yıl içinde gerçekleştirdiği tüm faaliyetler amaç ve hedeflerle ilinti kurulmaksızın yer almaktadır. Mali bilgiler başlığı altında, kullanılan kaynaklara, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerine yer verilmemiştir.

Ayrıca Faaliyet raporunda, performans hedefleri belirtilmediği için gerçekleşme sonuçlarında meydana gelen sapmalara yönelik açıklama yapılmadığı anlaşılmıştır. Faaliyet raporlarının temel fonksiyonu performans programında belirlenen ilgili yıl hedeflerinin ne ölçüde gerçekleştiğinin ve sapma nedenlerinin ortaya konulmasıdır. Performans Programında belirlenen hedeflerin dikkate alınmaması, bu hedeflere ne ölçüde ulaşıldığının ve ulaşılamamışsa bunun nedenlerinin fiziki ve mali kaynaklar çerçevesinde açıklanmaması, faaliyet raporunun işlevini yerine getirememesine, başka bir ifadeyle performans ölçümünün gerçekleşmemesine neden olmuştur. Dolayısıyla, Stratejik Planlama, Performans Programı ve Faaliyet Raporu sürecine ilişkin mantıksal tutarlılık da kaybolmuştur.

Kamu idaresi cevabında; "5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 41'inci maddesi "*İdare faaliyet raporu, ilgili idare hakkındaki genel bilgilerle birlikte; kullanılan kaynakları, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerini, varlık ve yükümlülükleri ile yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgileri de kapsayan mali bilgileri; stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyetleri ve performans bilgilerini içerecek şekilde düzenlenir.*" amir hükmü ve Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin *Faaliyet raporları, bir mali yılın faaliyet sonuçlarını gösterecek şekilde hazırlanır.*" hükümleri gereğince idaremizin 2015 yılı Faaliyet Raporu bu çerçevede düzenlemiştir. 2015 yılı Faaliyet Raporumuz, Stratejik Plan ve Performans Programımızda bulunan amaç ve hedefler değerlendirilerek hazırlanmıştır. Faaliyet Raporumuzda yılı içinde

yapılan faaliyetlerimize ait değerlendirmeler mali tablolar halinde yer almaktadır. İdaremizin bundan sonraki hazırlanacak faaliyet raporlarında hedeflere ne ölçüde ulaşıp ulaşılmadığının mali ve fiziki analizi yapılacaktır." Denilmektedir.

Sonuç olarak 2015 yılı Faaliyet Raporunda, Performans Programında belirlenen amaç ve hedefler doğrultusunda yapılan faaliyetler değil, kurumun yıl içinde gerçekleştirdiği tüm faaliyetler amaç ve hedeflerle ilinti kurulmaksızın yer almaktadır. Mali bilgiler başlığı altında, kullanılan kaynaklara, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerine yer verilmemiştir. Ayrıca Faaliyet raporunda, performans hedefleri belirtilmediği için gerçekleştirme sonuçlarında meydana gelen sapmalara yönelik açıklama yapılmadığı anlaşılmıştır.

Faaliyet Raporunda hedefler ne ölçüde ulaşıldığı konusu fiziki ve mali kaynaklar çerçevesinde açıklanması gerektiği ve Faaliyet Raporu ile Performans Programı arasında bağlantı bulunması gerektiği hususunda idare ile görüş birliğine varılmıştır. Konunun gelecek dönemlerdeki denetimlerde izlenmesi uygun olacaktır.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi ve Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 5: Faaliyet Sonuçlarını Ölçen Veri Kayıt Sistemlerinin Etkin Şekilde Çalışmaması

Kurum, verilerin toplanması, analiz edilmesi ve raporlanması süreçlerinden oluşan etkin bir veri kayıt sistemine sahiptir. Ancak elde edilen bilgiler doğrultusunda, veri sistemine ilişkin hataları azaltıcı veya önleyici kurum içi kontroller ile fiili/fiziki iş miktarının kayıtlara alınması hususlarında bazı noksanlıklar tespit edilmiştir.

Kurum faaliyet sonuçlarına ilişkin, e-İşleri bütçe ve muhasebe kayıt sisteminden kesin veriler alınabilmektedir. Kurum içi harcamalar ile Özel İdare bütçesinden kaynak aktarılarak yapılan kurum dışı harcamaların kontrolü; İl Özel İdaresi harcama yetkililerince ve Mali Hizmetler Müdürlüğü Muhasebe servisinde yapılmaktadır. e-İşleri bütçe ve muhasebe kayıt sisteminden üçer aylık faaliyet gerçekleştirmeleri alınabilmektedir. Yılsonunda, faaliyet raporu döneminde, performans değerlendirmesi yapılmaktadır. Bu döneme ilişkin raporlama süreci belirlenmiştir.

Performans hedeflerinin ilgili olduğu kurumlar belirlenmiş, yapılan görev tanımları ile sorumlular tespit edilmiştir. Gösterge ile ilgili veri kayıt sisteminde direkt bir ölçüm bulunmamaktadır. İlgili kurum kayıtlarından göstergelere ilişkin ölçümler yapılmaktadır. Veri kayıt sistemi olarak e-İçişleri bütçe ve muhasebe kayıt sistemi kullanılmakta, yapılan harcamalar burada görülebilmekte fakat yapılan işle ilgili olarak fiili/fiziki kayıt yer almamaktadır. Yapılan iş miktarı harcama birimlerinin kendi evrakları üzerinden kontrol edilebilmektedir.

Kurumun mevcut veri kayıt sistemiyle harcamalar gerek harcama yetkilileri gerekse muhasebe servisinde kontrol edilebilirken, bununla eşanlı olarak yapılan fiziki iş durumunun aynı sistem üzerinden görülememesi kontrol riskini ortaya çıkarmaktadır. Ayrıca Risk belirleme kurulu ve risk belirleme ekipleri oluşturulmamıştır. Bu durum performans göstergesinin gerçekleşmesine yönelik kontrol riskinden kaynaklı hatalı veri girişine neden olabilir. İdarenin riskleri önleyici etkin bir iç kontrol mekanizması kurması, sistemden kaynaklı risklerin en aza indirilmesi için gereklidir.

Kamu idaresi cevabında; "İdareimiz; verilerin toplanması, analiz edilmesi ve raporlanması süreçlerinden oluşan etkin bir veri kayıt sistemine sahiptir. Bu verilerin sağlanması ise, Mali Hizmetler Müdürlüğü tarafından yapılmaktadır. Tüm bu raporlamaların sağlanmasını e-içişleri bütçe ve muhasebe kayıt sistemi ve diğer belgelerden sağlanmaktadır. İdareimizin Kurumsal Performans Programında amaçlarımıza ve hedeflerimize ulaşmama sorumlular (harcama yetkilileri) belirlenmiştir. Kurumumuz e-içişleri bütçe ve muhasebe modülü sistemiyle mevcut harcamalar gerçekleştirmeler ait raporlamalar yapılmaktadır. Ancak, e-içişleri bütçe muhasebe modülünde yapılan işlerin fiziki gerçekleşme oranlarına ait raporlama alınmadığından kayıtlarda görünmemektedir. İdareimizdeki birim müdürlükleri tarafından diğer belge ve kayıtlar esas alınarak üçer aylık dönemler halinde fiziki gerçekleşme raporlaması yapılmaktadır. İdareimizde iç kontrol mekanizması çalışmaktadır. Mevcut iç kontrol mekanizması daha etkin hale getirilecektir." Denilmektedir.

Sonuç olarak Kurumun mevcut veri kayıt sistemiyle harcamalar gerek harcama yetkilileri gerekse muhasebe servisinde kontrol edilebilirken, bununla eşanlı olarak yapılan fiziki iş durumunun aynı sistem üzerinden görülememesi kontrol riskini ortaya çıkarmaktadır. Ayrıca Risk belirleme kurulu ve risk belirleme ekipleri oluşturulmamıştır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>